

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia d. 23. Listopada. —

Z powodu zaszlubin Jego Cesarzowioowskię Mości Aroy-Xiążęcia Franciszka Karola z Xiążniczką Zofią Fryderyką Bawarską w d. 4. t. m., miały szczęście Stany Niższo-Austryackie złożyć w d. 12. t. m. życzenia swoje naprzód NN. Cesarstwu, później dostojnym Nowozaszlubionym i nakoniec Królestwu Ichmość Bawarskiemu, a to przez Deputacyją pod przewodnictwem Marszałka krajowego Józefa Karola Hrabiego Dietrichsteina, złożoną z Prezesa Stanu Pralatów Maryjana Opata w Melk, Podmarszałka Stanów i Prezesa Stanu rycerskiego, Józefa Barona Doblhof, wtórego Kommissarza Stanu Magnatów Juliusza Hrabiego Veterani, tudzież z obecnych to członków Wydziału Stanowego i Kolegium Deputowanych, tudzież z dwóch Deputowanych miasta Wiednia.

Marszałek miał przy téj sposobności Mowę, wyrażając życzenia i użucia Stanów z powodu tego przyjemnego zdarzenia, na którą tak NN. Cesarstwo iakoteż i dostojni Nowozaszlubieni łaskawie odpowiedzieli.

Równie i Królestwo Ichmość Bawarscy razyli Deputacyi za oświadczone sobie życzenia nayłaskawiey podziękować.

Mówą Marszałka Niższej Austrii do NN. Cesarstwa.

Nayiaśnieysi Cesarstwo!

Nayłaskawszy Cesarzu i Królu dziedziczny Xiąże i Panie naymiłociwszy!

Nayłaskawsza Cesarzowo, Królowo dziedziczna Xiążno naymiłociwsza Pani!

Naywierniejsze Niższo-Austryackie Stany, idąc za dawnym zwyczajem od dostojnych Prządów Waszëy Cesarzkiej Mości wprowadzonym, a przez Waszë Cesarzką Mość na nowo nayłaskawiey potwierdzonym, po cztery kroć miały już szczęście, wedle uczucia serca swojego, swëy wierności i przychylności, podczas przeszłych zaszlubin Córek W. C. Mości a dostojnych Aroy-Xiążniczek, składać z naywiększëm uszanowaniem życzenia; a mnie pozostało ciągle pier-

wszëństwo być na ozele złożonëy ze trzech wyższych Stanów i miasta Wiednia Deputacyi. Ale dzisiaj wydarza się nam pierwsza sposobność powinšzowania zaszlubien dostojnego Aroy-Xiążęcia, przezco mamy oraz przyjemną nadzieję nowey rękomyi trwałego szczęścia ludów, które Opatrność berlu nayiaśniejszego domu Cesarzkiego poddała.

Pozwolicie więc NN. Cesarstwo abyśmy u stop Waszych imieniem naywierniejszych i posłusznych Stanów Niższo-Austryackich, złoży mogli nasze tak uniżone, iak uszanowania pełne życzenia z powodu dopełnionych szlubbów Jego Cesarzowioowskię Mości Franciszka Karola z Jey Królewio. Mością, a teraz Aroy-Xiążną: Zofią Fryderyką.

Niech Wszëchmogący błogostawi nowemu i dostojnemu Małżeństwu, które kształcone na wzór swych Rodziców, wybourni przymiotami i cnotami uposażone, pewne być może trwałego szczęścia, a Wam NN. Cesarstwu niechay Bóg dozwoli być świadkami pomyślności dla dzieci swych przygotowaney.

Podziwienia godne przymioty rozznu i serca, i rzadkie cnoty, któremi N. Pani przyozdobiasz tron Austryacki, czego od lat ośmiu iesteśmy świadkami, a przezco W. Cesarzka Mość nie tylko ustaliła szczęście naszego uhochanego Oycy Oczyszny, lecz użyskała także miłość przychylność i podziwienie wszystkich swoich poddanych rozległego Cesarstwa, są także rękomyi, że i W. C. Mości dostojna Siostra równie swego Małżonka uszczęśliwić będzie.

Dozwolicie Nayiaśnieysi, aby ta Deputacyja, ponawiając swe życzenia, użyskać mogła i nadal dla siebie i swego Marszałka Waszë naywyższą łaskę.

Odpowiedz Cesarza Jego Mości.

Ponowiony wyraz przychylności Moich wiernych Niższo-Austryackich Stanów, i Obywateli Moicy Stolicy, niemniej udział ich w przyjemnem dla Mnie zdarzeniu, są prawdziwą dla Mnie rozkoszą. Zuscie WPP. Mój sposób myślenia i iesteście świadkami życia Moiego. Z tą wiecie iak daleko szczęście Moie podwisa się przez szczęście Moich dzieci. Pewny ie-

stem, że przez wybor syna Moiego szczęście to będzie ustalone. Niechaj Opatrzność błogostawi temu związkowi potomstwem. Państwo, w wnukach moich uzyska przyjaciół i podopiecznych, którym pomysłność oyczyny tak będzie drogą, jak jest Mnie i wszystkim Członkom domu Moiego.

Przy tej uroczystey sposobności zapewniam Niższo-Austryackie Stany o Moiey monarchiczney życzliwości i łasce.

Odpowiedź N. Cesarzowej Jęy Mości.

Dziękuję Deputacyi za oświadczone Mi życzenia. Terazniejsza sposobność rozmatym staie się dla Mnie powodem do ukontentowania a o moiey miłości ku Waszemu Monarsze i przychylności moiey do kraju, spodziewam się dawno iestecie przekonani. Podobne uczucia ożywiać będą i Siostrę Moię, i — jak iestem przekonana — będą rękoymią obowiązków przez ten związek na nią włożonych.

Mowa Marszałka krajowego Niższey Austrii do Arcy-Xięstwa.

Wasze Ces. Król. Moście!

Dostoinny Arcy-Xięże! Dostoinna Arcy-Xiężna!

Stany Niższey Austrii, które we wszystkich przyiemnych zdarzeniach, dla dostoinnego Domu Arcy-Xiężną zdawien dawna miały udział i dzisiaj za pozwoleniem N. Pana uszczęśliwione, iż przez niniejszą, trzech wyższych Stanów i z miasta Wiednia Deputacyą, iakiey przewodniczyć mam zaszczyt, złożyć mogą Waszym Cesarzowicowskim Mościom szczerze i uszanowania pełne życzenia z powodu dopiero spełnionego zaszczytowania. Szczęśliwe to zdarzenie bardziej łączące i utrwalające od wieków przez wzajemne związki małżeńskie skoiarzony i ponowiony węzeł pokrewieństwa i przyjaźni między oboma Najjaśniejszymi Domami, powinno dla serc wszystkich wiernych poddanych N. Pana prawdziwą sprawić rozkosz, która powiększa się ieszcze z tej uwagi, że węzeł ten będąc zawarty między Osobami, które szczególnie zdołają przymioty, nie może być, iak tylko ciągle szczęśliwym.

Arcy-Xięże! którego mamy szczęście iako Syna naszego ukochanego Monarchy ozić, i między naszych ziomek liczyć, którego szczególne przymioty rozumu i serca oodziennie bardziej widzimy rozwijające się, i którego iak w mnogich zdarzeniach mieliśmy tego dowody, tyle obchodzi powszechnie dobro, iaki pojedynczych osób i

Ty Arcy-Xiężna! co zrodzona w sprzymierzonem i sąsiednim Państwie, zamieniasz swą Oyczynę na naszą prawo do miłości, poważania i życzliwości tak słusznie tamże nabyte, tem bardziej i do nas rozciągnąć możesz, ile że z tegoż samego Domu mamy łaskawą Panią kraju naszego od lat ośmiu, która umiała doskonale pogodzić osobiste szczęście naszego Monarchy, ze szczęściem i pomysłnością iego wiernych poddanych. Te obadwa dostoinne wzory służyć będą Wam Cesarzowic. Moście za szczęśliwy przykład w rozpoczętym zawodzie, i temi prowadzeni, ten dostoinny Wasz związek małżeński w dalekiej potomności będzie błogostawionym.

Raczie Arcy-Xięstwo przyjmując szczerze życzenia Stanów Niższey Austrii, zaszczyt ich swoją życzliwością, która iako nowy dowód łaskawości najdostoinniejszych Członków Domu pańskiego, szczególnie świetnie będzie w ich rocznikach.

Odpowiedź Arcy-Xięcia Franciszka Karola.

Moście być WPanowie pewni moiey zupełney wdzięczności za okazane Mi życzenia; wiem, iż pochodzą z serca wiernych do Domu pańskiego i szczerze przywiązanych Stanów i Obywateli. Pochodzą one z serca i do serca przemawiają. Zaszlobienie Moie uważam za podstawę Moiego osobistego szczęścia. Że to dla WPanów nie będzie obcą rzeczą, wprzód byłem tego pewny. Pochlebiam sobie, że WPanowie nie równie przekonani będziecie o Moiey przychylności, z którą tak dla Niższey Austr. Stanów iak i dla Stolicy zostaję.

Odpowiedź Arcy-Xiężny Zofii Fryderyki.

Obca w pośród WPanów, widzę przed sobą zawód, w którym przyszłe szczęście Moie iest nieodzielne od ścisłego pełnienia Moich obowiązków. Wyrz WPanów udziału i ich życzenia, moim mię przeymię. Przez miłość i przychylność do nowey Moiey oyczyny starać się będę z Moiey strony utrwalić szczęśliwy węzeł istniejący inż między potężnymi pańskimi Domami; a szczerze przyjęcie iakiego doznacie, daie mi otuchę, iż za pomocą Nieba, moie pragnienia będą zaspokoione.

Mowa Marszałka krain do Królestwa Bawarskich.

Najjaśniejszy Król i Królowo! Nader przyiemne zdarzenie, sprowadzające w mury nasze dostoinnych Pańskich,

ściennego z nami i ściśle połączonego kraju, jest także weselem dla Stanów Niższej Austrii, które dzisiaj przez Deputacyją pod moim przewodnictwem będąc, mają szczęście stawać przed Wami Najjaśniejsi Królestwo; pozwalają one sobie złożyć z największym uszanowaniem życzenia, z powodu dopiero zawartych związków małżeńskich, które przez wzajemne przymioty dostojnej pary i podziwienia godne przykłady swoich rodziców, przy błogostawieństwie Bożem zapewne, tylko najszczęśliwsze będą.

»Już Cesarz Rudolf z Habsburgów obiedwie córki swoje, Matyldę i Katarzynę w roku 1273 i 1276 pojął był z Xiążętami Ludwikiem i Otonem Bawarskiemi.«

»Od owego to odległego wieku w różnych epokach zaszło 12 wzajemnych podobnych związków między Członkami Domu Bawarskiego i Austriackiego, aż nakoniec w roku 1816 związki te Koroną ozdobione zostały w osobie naszej nayukochańszej Cesarzowej, którą mamy szczęście nie tylko uwielbiać jako Matronkę naszego nayukochańszego Władcy, uszczęśliwiającą Go w domowym pożyciu, lecz jako Matką kraju, którą wszystko obchodzi.«

»Najjaśniejsze Królestwo! obdarzając nas na nowo dostojną Xiężniczką Zofiją Fryderyką, powiększacie bardziej pierwszy swój dar, i ożywiacie nas nadzieją, że dobroczynny owoc, pochodzący z tego podwójnego związku, potrwa w późne czasy, i aż w naszych potomkach rozradzać się będzie.«

»Raczie Najjaśniejsi Królestwo, przyjąć dzięki Stanów Niższej Austrii za wzbogacanie naszego kraju dostojną nowo Ziemianką i zaszczycić je i Marszałka swoją żyźliwością i łaską.«

— Z Wiednia d. 25. Listopada. —

Główny kościół farny do Ś. Leopolda na Leopoldstadzie, w r. 1723, wzniesiony obchodził ze szczególniejszą uroczystością stoletnią pamiątkę poświęcenia swojego, przez dzień iedeniowy, a właściwie osmdziesiątgodzinne nabożeństwo od d. 13. do 21. Listop. trwające. Magistrat Stolicy, jako Patron kościoła, gwina Leopoldstadtka i mieszczanie Wiednia, ubiegali się o jak najlepsześwietnienie tego obrzędu. Cesarzowicowska Mość Następcy Tronu Austrii, Arcy-Xiążę Ferdynand, pomnożył świetność obchodu obecnością swoją na d. 15. t. m., przyjęty uroczystie przez Barmistrza Stolicy, Członków Rady miejskiej, gminę miejscową i milicyą Wiedeńską. Naywyższy duch religijny ożywił wszystkich, a nayświetniejszy

dowód tego dał mieszczanin Leopoldstadtki, nie chcący być wymienionym, bo historią Leopoldstadtu połączoną z krótkim opisem historii Austriackiej, darował Instytutowi ubogich na ręce Starszyny z tym przeznaczeniem, aby dochód ze sprzedaży tego dzieła, użyty był na pomnożenie funduszu do założenia domu ubogich dla gminy: Leopoldstadtkiej i Ulicy Strzeleckiej. Kazania przy tej sposobności miane, wydy w tym samym celu, jak nayprędzej z pod prassy, a jak subskrypcya na pomnienione dzieło powiedła się naypomysłnię, tak po doświadczonej gorliwości i pobożności mieszkańców Leopoldstadtu spodziewać się należy i w tém drugim przedsięwzięciu błogiego skutku, zwłaszcza, że i Szlachta i Obywatele Wiednia, gotowi są zawsze wspierać naydzielnię powszechnie użyteczne zamiary.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Wyrok Królewski przepisuje formę wyboru Alkadow i innych urzędników municypalnych. Na przyszłość ma być podawana potroyna lista obiegających się o takie miejsca, aby Król mógł z tej wybierać. Regidorem w miastach pierwszjej klasy nie będzie nikt na przyszłość, kto nie ma dochodu 1,000 piastrow.

Gwiazda donosi z Madrytu z d. 5go Listopada: »Ze wszystkich stron czynią przygotowania do wyyscia wojsk Francuzkich. Obadwa pułki Szwajcarskie w służbie Francuzkiej, pozostaną w Madrycie, reszta naszego wojska wyddie, wyjąwszy te, które tworzyć mają osady w Kadýxie, Barcelonie, Figueras, Seu d'Urgel, Pamplonie i San Sebastian.

Hrabia Correz wyjechał z Madrytu w d. 30. Października z licznym i świetnym orszakiem na granicę, dla przyjęcia Jego Królewicowskiej Mości Xięcia Maxymiliana Sabiego i jego córki Xiężniczki Amalii.

Wielka Brytania i Irlandya.

Podług wiadomości z Windsor z d. 8. Listop. Król Jego mość w pierwszym tygodniu tego miesiąca cierpiał lekki napad podagry reumatyczny, co iednak nie wstrzymywało Monarchy od przeiażdżki w parku podczas pogody. Nie spodziewają się, aby Król zjechał do Londynu przed d. 14. lub 15. t. m.

Trecia ilość gotowizny na rachunek pożyczki Greckiej, posłana na okręcie Florida na morze śródziemne, wynosiła 70,000 f. szt.

Podług pewnej Gazety Amerykańskiej, Lucyan Buonaparte niał dla siebie wielką część statku pocztowego Crisis, odchodzącego z Nowego Yorku do Londynu.

Zjednoczone Niderlandy.

Oto jest Mowa, którą Król Jegomość zajął d. 18. Października posiedzenie Stanów Jeneralnych w Bruxelli:

»Mości Panowie! Przyjemnie Mi, zagaść posiedzenie W Panów oświadczeniem, iż z zastrzeżeniem wspólnę uobwały W Panów ułożony jest związek między Moim wielce ukochanym Synem a najmłodszą córką Króla Pruskiego, związek ten, któremu, jak się spodziewam, Nieba pobłogosławią, pounoży szczęście Domu Moiego, a szogólnię szczęście Moiego Syna, węzeł pokrewieństwa i przyjaźni, istniejący inż między Mną a Moim dostojnym Sprzymierzonym, mocnię ieszoze przez to się połączy.«

»Od ostatniego W Panów zgromadzenia, nie tylko najlepsze stosunki i spokojność między tēm Królestwem i wszystkimi Mocarstwami Europejskimi były utrzymywane, lecz jest znou nadzieia, że ugoda z Mocarstwami sąsiedzkimi i przyjaźniami nada handlowi wolny bieg, a płodom naszęj ziemi i naszych fabryk zapewni rozoiągleyse drogi sprzedaży nad zakaz lub ograniczenia.«

»W dowód najlepszego sposobu myślenia, którem Rząd Niderlandzki jest ożywiony, uprzednią ugoda, dozwalającą spodziewać się ogólnych układów, ustanowiono, aby okręty iednego z naszych Sprzymierzeńców tych samych doznawały korzyści, iakie żegludze narodowęj zapewnia ustawa; porównanie to oparte jest na wzajemności.«

»Nasze stosunki handlowe tak w Europie, iak i w innych częściami świata, nabywają stałości i wzrostu, w skutek stósownych środków.«

»Instytucya ułożona w ciągu tegoż roku przez ogólne i silne współdziałanie klas wszystkich, iak się spodziewam, za pomocą mądrze nżytych kapitałów, nie napróżno starać się będzie ożywić na nowo rolnictwo, fabryki, handel i żeglugę.«

»Przez zawarte niedawno z W. Brytanią traktaty, które powiększają nasze posiadłości w Indyjach Wschodnich, iakoteż nadają spokójność i porządek, iakich ciągle owe posiadłości i nasze Wschodnio-Indyjskie osady doznawały, zamiary te będą wspartemi.«

»Pomyślność wewnętrzna wzrosła, do podwyższenia onęj i zabezpieczenia porządku w zarządzie wprowadzonego, utworzone instytucye i środki ustaliły się i odpowiadają powszechnym w tęg mierze życzeniom.«

»Wyższe i niższe naukowe zakłady rozszerzają wszędzie swe zbawienne skutki.«

»Sztuki kwitną.«

»Żniwa były znou obfite.«

»Coraz bardzięj spadająca cena darów Ceryery wskazała potrzebę rozpoznania interesu rolników względnie interesu konsumentów. Polegam na współdziałaniu W Panów dla obmyślenia środków, któreby życzeniom obawionym Mi w tym względzie przez zgromadzenie W Panów odpowiedzieć mogły.«

»Tymczasem obfitości żywności działała skutecznie w sposobie pomyślnym na Lud i iego rozmaite środki utrzymania się. Nadać obfitość i wolność inż otworzonym źródłom przemysłu, i nowe ieszoze otworzyć, jest przedmiotem Moięj niestanęj staranności.«

»Założenie potrzebnych lub pożytecznych dróg związkowych i poprawienie istniejących, ściągają ciągle Moię uwagę.«

»Ustawy względem milicyi narodowęj są bez przeszkody wszędziewykonywane. Życzenie Moie, aby wykonanie tych ustaw równie względem przeszłości z wszelkich trudności uwolnić, będzie powodem projektu do prawa.«

»Spodziewam się także natę posiedzenia przełożyć W Panom ogólny projekt do ustawy względnie gwardyy gminnych. Ta patriotyczna instytucya przez formalne przepisy ustawy fundamentalnę ku pomnożeniu sił Państw przeznaczona, nie może dłużęj podlegać zwłoce.«

(Dokończenie nastąpi.)

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31. Grudnia 1824 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/3, łót. 65/8 — detto po kr. 1, łót. 13 2/8 — bułka ordynaryjna po kr. 1/3, łót. 8 6/8 detto po kr. 1, łót. 17 4/8 — bochenek chleba białego po kr. 1, funt — łót. 16 6/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 16 4/8 — detto po kr. 6, funt 5 łót. 12/8 — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 11 1/8 — detto po kr. 3, funt. 4 łót. 1 5/8 — detto po kr. 6, funt. 8 łót. 3 4/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łót. 9.

O zachowaniu tego wykazu przekonąć się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawionęj; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfic doniósł, a prócz zataienia nazwiska, przyczwoitą odbierze nagrodę.